

Dr. Antonie Plămădeală

**CINE SUNT EU.
CE SPUN EU DESPRE MINE
Convorbiri cu Arhim. Teofil Păraian**

ediția a II-a

**Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului**

ISBN 978-606-8106-22-9

**Editura Andreiana
Sibiu – 2011**

CUPRINS

Înmulțind binele și bucuria	5
Prefață la <i>Ediția I</i>	7
Scurtă biografie	11
Vizita la Petrace Lupu.....	15
La școala primară.....	20
Anii de liceu	25
La teologie.....	27
De la absolvire până la intrarea în mănăstire	36
Întâlnire cu Părintele Arsenie.....	42
Alte întâlniri.....	52
A doua întâlnire cu Părintele Arsenie.....	54
Itinerar spiritual	64
Oastea Domnului.....	69
În mănăstire	84
Călugăria.....	96
Relația cu Mănăstirea Vladimirești	98
Întâlnire cu Părintele Slevoacă	109
Maica Teodosia.....	112
Istoria hirotoniei mele	141
Activități cu rezonanță în afară de mănăstire.....	161
Cărțile mele.....	169
Oameni care m-au ajutat.....	175

Teste edificatoare, dar nu și îmbucurătoare	201
Am căzut în chimniță	203
M-am suit pe casă.....	205
Trei cumpene din viața mea.....	208
Un bulgăr de zăpadă.....	213
O strângere de mână	215
Călugării, colegii mei de mănăstire	216
La cumpăna dintre milenii	227
Postfață	239

LA ȘCOALA PRIMARĂ

Înaltpreasfinția Sa Dr. Antonie: *Școala primară cum ai făcut-o?*

P.C. Arhimandrit Teofil Părăian: Am făcut o școală specială la Cluj. Era acolo o școală care avea o oarecare tradiție. Era un director care avea studii făcute special pentru nevăzători, la Viena. Îl chema Gheorghe Halarevici.

Deci era o școală pentru nevăzători? Toți copiii erau nevăzători? Erați mulți elevi?

Toți copiii erau sau fără vedere, sau aveau vedere redusă, sau cu deficiențe de vedere.

Nu eram mulți elevi. Eram în toată școala vreo 60 de elevi. Pentru că pe atunci oamenii nu erau îndreptați spre școală. Eu am avut mare noroc că părinții mei au știut de școala aceasta, pentru că noi aveam un unchi al mamei mele, frate cu bunicul meu, care era căsătorit la Florești, într-un sat de lângă Cluj. Unchiul meu s-a căsătorit cu o femeie care avea copii, dintre care unul era învățător într-un sat, în apropiere. El știa de școala aceasta și i-a atenționat pe părinții mei în legătură cu școala. Și părinții mei

și-au dat seama că dacă nu pot face ei ceva anume pentru mine, pot face alții pentru mine, mai mult decât ei.

Așa au hotărât să mă ducă la școala specială de la Cluj. Asta s-a întâmplat în 1935, în septembrie, după ce m-am întors de la Maglavit. Am nimerit la școală într-o clasă condusă de o profesoară cu vocație, tânără, care n-a fost căsătorită, nici nu s-a căsătorit niciodată: domnișoara profesoară Florica Sandu. În prima zi de școală așa s-a prezentat: „Copii, pe mine mă cheamă Domnișoara Profesor Florica Sandu”. Și ea a fost profesoară pregătită anume pentru nevăzători, pentru debili mintal și pentru surdo-muți și lucra la nevăzători. Ea a fost foarte ostentivă pentru binele copiilor. Avea vocație de profesoară și poate chiar o vocație de profesoară la o școală specială.

Și la școala aceea, la școala primară, ce învățați?

Tot ce se învață la școlile obișnuite, însă la posibilitățile de cunoaștere ale unui om care nu vede. Deci am învățat acolo: scris, citit, întâi cititul și după aceea scrisul, în sistemul de scris Braille. Am învățat tot ce se învață la o școală obișnuită, dar adaptat la posibilitățile pe care le are cineva care nu vede. De exemplu, la fizică n-am învățat capitolul lumină, dar am învățat celelalte capitole și apoi totul a mers obișnuit.

Aveam pregătite mulaje. Aveam pășări împăiate. Eu am trăit la țară, însă părinții mei n-au avut rațe și găște. Cu toate că în jurul nostru erau rațe și găște pe care le auzeam măcăind, n-am pus niciodată mâna pe o rață decât la școala specială, pe o rață împăiată. N-am pus niciodată mâna pe o găscă decât la școala specială, pe o găscă împăiată. Așa

că acolo am învățat niște lucruri pe care în realitate copiii le învață din contactul cu realitatea din jurul lor; eu le-am învățat la școală. Pe lângă acestea erau mulaje, de exemplu: o cămilă, un elefant din ghips și alte animale pe care noi le pipăiam în clasă la ora care era anume pentru a cunoaște noi ceea ce ceilalți cunoșteau din realitate.

Am învățat geografia pe hărți speciale, am învățat istorie, am învățat română, tot ce se învață la o școală obișnuită. Și asta vreme de cinci ani, pentru că la Cluj am făcut cinci ani, între anii 1935–1940.

Tata a cunoscut la școala aceasta pe un profesor nevăzător, Iacob Lupea, și îmi zicea: „No, așa să te faci tu, ca profesorul Lupea. Să te faci și tu profesor”. Asta ar fi însemnat ca după clasa a IV-a primară să urmez liceul. Lucrul acesta nu se putea, și-am făcut și clasa a cincea și sigur aș fi făcut și clasele a VI-a și a VII-a la Specială, și poate și altceva. Nu știu, dar în 1940 a trebuit să întrerup școala, pentru că partea de nord a Ardealului a fost ocupată în urma Dictatului de la Viena și n-am mai putut să merg la școală și-am rămas acasă.

Dar satul Preacuvioșiei Tale a fost ocupat?

Nu, pentru că eu, fiind de lângă Sibiu, eram în partea neocupată. Și-am rămas atunci cu părinții mei, doi ani; în anul 1942 am reluat școala, la Timișoara. Tot la o școală specială am adăugat clasa a VI-a. Și-apoi am făcut liceul, la un liceu de văzători în Timișoara, mai mult ca elev particular.

Deci, din cele opt clase care se socoteau la liceu – clasa I-a de liceu corespundea cu clasa a V-a, până la clasa a

VIII-a, care ar corespunde acum cu a XII-a –, am urmat restul ca elev particular, adică mă duceam numai la examene. Mă pregăteam cum puteam. Mai erau ceva manuale de la cei care au făcut școala înainte de mine, mi-am mai făcut și eu, mi-am mai copiat anumite lucruri și am mers la examene.

Lucrările scrise le băteam la mașina de scris. În 1942 am scris pentru prima dată la mașina de scris. Eu nu puseseam niciodată mâna pe o mașină de scris, dar știam cum se scrie, știam metoda de scris. Aveam la școala de la Cluj un coleg care, cum ziceam noi atunci, era „de bani gata”, fiul unui negustor din Banat, din Bozovici, căruia părinții lui i-au cumpărat o mașină de scris.

Mașina de scris Remington, mare, au așezat-o în Cancelaria școlii și cu un pedagog de acolo de la școală făcea exerciții de scris la mașină. De la el știam claviatura mașinii de scris. Știam cum să așez degetele pe claviatură, adică începând de la W, degetul mic de la mâna stângă, și în continuare E, R, T, atunci mâna dreaptă, Z, U, I, O și acesta era punctul de plecare. Eu știam unde se găsesc și celelalte litere, clape corespunzătoare literelor din rândul următor: A, S, D, F, G, H, J, K, L și celor din ultimul rând: C, V, B, N, M. Și am avut norocul de la Dumnezeu că în satul meu a fost un notar care se înțelegea tare bine cu unchiul meu.

Unchiul meu era primar și odată am îndrăznit să-l rog să mă lase să încerc să scriu la mașina de scris de la Primărie. Și notarul, știu eu, poate și gândindu-se la unchiul meu, în orice caz a fost de acord. Mi-a spus să mă duc la Primărie – era într-o duminică, când am vorbit cu el – luni, la patru după-masă. M-am dus, mi-a arătat ma-

șina de scris – era pentru prima dată când puneam mâna pe o mașină de scris – și mi-a zis: „Uite, dacă vrei să-ți scrii numele, aici e P, aici e A...”. – „Domnule notar, în felul acesta eu n-am să pot scrie niciodată. Pe mine lăsați-mă să scriu cum știu eu că trebuie să scrie cineva care nu vede”. El a zis: „Bine, bine”. Și-am alcătuit eu cuvinte, litere, numai din rândul prim.

Unchiul meu a venit între timp – când eram eu acolo și îmi era frică să nu mă scoată de la primărie – și a zis: „Apoi, nu poți tu scrie până-i lumea!” N-am zis nimic. Mi-a părut bine că n-a mai zis el mai multe și că s-a dus de pe acolo, iar eu am început să scriu. Și-atunci notarul a zis: „Hai, primarule, să vezi că nepotul tău scrie”! Și după câteva ore de exercițiu, în câteva zile am început să scriu scrisori. Și-am scris o scrisoare Părintelui Arsenie aici, la Mănăstire. Scrisă de mine, la mașină, la primăria din satul meu.

ANII DE LICEU

Înaltpreasfinția Sa Dr. Antonie: *Ce vârstă aveai?*

P.C. Arhimandrit Teofil Părăian: Aveam 13 ani. Începeam al 14-lea an. Și cu învățătura asta de a scrie la mașină m-am dus la Timișoara și mi-a prins foarte bine, pentru că lucrările scrise la liceu, toate le-am bătut eu singur la mașină. Și lucrările de bacalaureat, tot, tot ce-am scris eu la școală, la școala obișnuită, pentru că eu de fapt am fost și doi ani la școală ca elev la cursuri: clasa a X-a, deci a șasea de atunci, și clasa a XI-a. Iar clasa ultimă am făcut-o peste vară, așa încât toamna mi-am luat bacalaureatul și-apoi m-am înscris la Teologie la Sibiu.

La Școala de la Timișoara, la liceu, am fost elev bun, m-am pregătit destul de bine, am luat legătură cu colegii, în clasa a V-a de liceu, cum ar fi acum a IX-a, am primit de la directorul liceului îngăduința să merg la cursuri. Eram înscris elev particular, dar mergeam la cursuri ca să mă pregătesc și când veneau examenele mă duceam și dădeam examenele ca elev particular. Și, acolo, am cunoscut elevi, colegi de-ai mei, cu care m-am împrietenit.

Am și un coleg cu care sunt prieten și acum, din timpul liceului ne ținem prietenia. El m-a ajutat foarte

mult și cu gândul la ajutorul lui și, având în vedere bunăvoința lui, m-am gândit să fiu elev ordinar, cum se zicea atunci, adică elev la cursuri. Am vorbit cu directorul liceului și mi-a spus să fac cerere. Ei au înaintat-o la Ministerul Învățământului și-am primit aprobarea să fiu elev obișnuit și să merg la cursuri și am fost trecut în catalog. Nu mai eram elev particular și asta m-a bucurat. M-am gândit să termin mai repede liceul și să fiu student.

Și-atunci am devenit student exact la vârsta la care se înscriu obișnuit elevii, absolvenții de liceu, la 19 ani. La 19 ani am fost student la Teologie.

LA TEOLOGIE

Înaltpreasfinția Sa Dr. Antonie: *Cine te-a primit și cum de te-ai gândit să dai la Teologie?*

P.C. Arhimandrit Teofil Părăian: Eu am avut întotdeauna apropiere de cele bisericești. M-am trezit, aș putea zice, cumva în Biserică. Am avut o dorință de a-I sluji lui Dumnezeu, de a fi în societatea oamenilor care cred în Dumnezeu, care se manifestă cu credința lor. De când am fost la Maglavit și după ce m-am dus la școală, eram considerat un elev n-aș putea zice cu vocație religioasă, dar un elev care are preocupări de felul acesta. Adevărul este că, de fapt, eu n-aveam o îndrumare deosebită. M-am trezit în lumea aceasta între oameni credincioși. Părinții mei au fost oameni credincioși. Nu deosebit de credincioși. N-aș putea zice ca Sf. Tereza de Lisieux, de pildă: „Să știți că eu am avut părinți sfinți”.

Am avut părinți încadrați și în ale credinței, dar nu în mod deosebit. Făceau și ei ce făceau oamenii din vremea aceea. Își făceau rugăciunile înainte de masă... Mi-aduc aminte cu multă plăcere de vorba aceasta din familie: „Haideți la *Tatăl Nost...* să ne putem apuca să mâncăm”. Și ziceam toți *Tatăl Nostru* împreună, și apoi mâncam.